

dette Spørgsmaal, ikke blot at henvende Blikket paa Grundejernes Synspunkt, men ogsaa paa Lejernes Synspunkt, og jeg tror, at de ærede Talere vil erfare, at Lejerne er ganske klare over den Betydning, det har, at de i en saadan Situation værnes. Og efter at Loven om Opsigelse er givet, har jeg Indtrykket af, at der ogsaa i dette Forhold er bragt Tilstande til Veje, som sikrer paa en anden Maade end tidligere mod den uretmæssige Udbygning. Ikke mindst vil dette ske, hvis Tinget vil yde sin Medvirkning til en god Revision af Loven om Husleje. Den anden Del af Lovgivningen har til Hensigt at fremme Byggeriet, og det er jo ganske klart — derom er der ingen Uenighed mellem det ærede Medlem og mig —, at det allerbedste Middel er at tilvejebringe de flest mulige Bygninger. Men det ærede Medlem ved ogsaa, at Vanskelighederne ved for Øjeblikket at skaffe det tilstrækkelige Antal Bygninger ligger i Vanskeligheden ved at tilvejebringe Materialier og disses overordentlige Dyrhed. Fremstillingen af Bygninger er nu saa kostbar, at det er en tvivlsom Sag for Kapitalen, der ønsker Forrentning, at arbejde dermed, og det er derfor, at man paa anden Maade maa søge ved offentlig Indgriben at gøre det lettere at tilvejebringe saadanne Boliger. Det ærede Medlem mente nu, at en af de Love, vi har givet, den om Skattelempelser, ikke har svaret til sin Hensigt. Hvor meget den har hjulpet, er det naturligvis vanskeligt at sige, men det er meddelt mig, at man antager, at der i København er givet Skattelempelser for et Par Tusinde Lejligheder. Hvor mange af disse Lejligheder der kommer til Udførelse, haves der neppe i Øjeblikket nogen bestemt Oversigt over, men i alt Fald et Tusinde Lejligheder skylder vistnok denne Lov deres Tilblivelse, og hvis vi havde manglet disse Tusinde Lejligheder, vilde Forholdet have været Tusinde Lejligheder værre. Med andre Ord, Lovens Nytte er utvivlsom. Om den har været tilstrækkelig stor, er et andet Spørgsmaal, men der er jo ikke hidtil anvist flere Midler til fra Statens Side at gribe ind i dette Forhold. Københavns Kommune har anvist et andet Middel. Den har besluttet selv at paatage sig Udgiften ved at opføre Bygninger, hvilket jeg under de forhaandenværende Forhold finder meget naturligt og rigtigt af Kommunen at gøre, og Kommunen har besluttet at yde positive Laan til visse Arter af Bygninger, hvilket jeg ogsaa anser for

særdeles forstandigt af Kommunen. Begge disse Foranstaltninger forøger Byggevirk-somheden, men det er kommunale Beslutninger; der har ikke her fra Rigsdagen eller fra Boligkommissionen eller fra nogen anden kunnet anvises nogen mere effektiv Vej for Staten til at fremme dette Forhold. Et Middel er der, og det er at tilvejebringe billigere Materialier, men Hovedmidlet dertil ligger jo udenfor vor Afgørelse, det er Krigstilstandens Ophør.

Det ærede Medlem regnede det Lovforslag, som her foreligger, blandt dem, som efter hans Opfattelse, om end det ikke gik den rigtige Vej — saaledes tror jeg han udtrykte sig —, saa dog i alt Fald ikke bragte daarligere Tilstande til Veje. Ja, hans Opfattelse var i Grunden den, at Lovforslaget var hensigtsmæssigt, og det er ogsaa kommet til Orde i alle de øvrige Udtalelser, som er fremsatte her i Dag, og de lover alle en hurtig Behandling af Lovforslaget, hvilket jeg ogsaa anser for særdeles ønskeligt, og derfor takker jeg for alle disse Udtalelser. Det ærede Medlem ønskede enkelte Ændringer indført, han skitserede nogle af disse og mente, at en Udvalgsbehandling var det bedste Middel til at faa dem hurtigt behandlet, og det er ogsaa muligt, derover raader jo dette høje Ting. Det er mig imidlertid ikke ganske klart, om alle de Ændringer, han ønskede, er nødvendige. Naar han mente, det var urigtigt at forbyde Forretningslokalers Omdannelse, hvis Beboelseslejlighedernes Antal ikke derved indskrænkedes, idet Tilfældet i saa Fald laa udenfor denne Lovs Omraade, forekommer det mig dog kun at kunne siges, hvis man ikke regner med den indirekte Virkning af en saadan Omdannelse, hvorpaa der jo er peget meget tydeligt i Boligkommissionens Indstilling: at der ved Omdannelsen af et saadant Forretnings-lokale tages Arbejdskraft i Brug og anvendes Materialier, og de forhaandenværende meget indskrænkede Materialier beslaglægges saaledes til en Anvendelse, som maaske er mindre nyttig, mindre samfundskrævet end anden Anvendelse. Jeg tror derfor, det er rigtigt af dette indirekte Hensyn at tage ogsaa disse Forhold med under den offentlige Kontrol. Med Hensyn til § 6 gjorde det ærede Medlem nogle Indvendinger, idet han vel var klar over, at en Overtrædelse af Loven burde straffes, men ikke fandt, at § 6, 2det Stykke, tilstrækkelig tydeligt viser, om det var en Straf af Overtrædelsen, som tilsigtes, eller om det ikke var